

Kystvandråd for den centrale del af Limfjorden delområde 157 og 158

Referat 2. møde i teknikergruppen

Teknikergruppemøde fredag den 14. april kl. 10-14. Sted: Stigsborg Brygge 5, 9400 Nørresundby.

Deltagere:

Eja Lund, Flemming Gertz, Per Dolmer, Thyge Nygaard, Anders Chr. Erichsen, Brian Kronvang, Mette Bramm, Dion Nørgaard, Emil Gammelby Bak, Kristoffer Piil, Torben Bramming Jørgensen, Susanne Mortensen, Jesper Hansen.

Afbud: Tommy Dalgaard, Jens Kjerulf og Karen Timmermann

a) Bemærkninger til arbejdsplanerne generelt v/sekretariatet

- a) Drøftelse af indkomne bemærkninger
- b) Godkendende af grundlæggende princip med muligheder for justeringer undervejs

Torben Bramming Jørgensen (TBJ) gjorde indledningsvist opmærksom på at et en nærmere drøftelse af muslinger og de spørgsmål og bemærkninger, der er rejst i den sammenhæng, kommer på et senere møde, hvor Jens Kjerulf har mulighed for at deltage.

Generelt og overordnet set var der opbakning til arbejdsplanernes udformning og indhold. Sekretariatet understregede at ud over drøftelserne på mødet vil de indkomne bemærkninger blive inddraget i det videre arbejde.

I forhold til spørgsmålet om lokal inddragelse blev det foreslået, at det f.eks. vil være en mulighed at drøfte oplæg til virkemidler med lodsejere og andre relevante interessenter ved møder på ID15 oplandsniveau.

Arbejdsplan 1

- a) Arbejdsplan 1a: Baseline for stoftransport fra oplandet v/ Brian Kronvang.

Der var ikke mange bemærkninger til arbejdsplan 1a: Baseline for stoftransport fra oplandet, ud over opklarende spørgsmål og tilslutning til det præsenterede.

Vi skal huske, at produkterne fra arbejdet skal underkastes fagfællebedømmelse

- b) Arbejdsplan 1b, marin presfaktoranalyse og krydset over til 2. opinion, v/ Anders Erichsen

Flemming Gertz (FG): Forventer ikke at tidslighed i forhold til hvornår næringsstofferne tilføres de aktuelle fjordområder er en problematik her. Der var enighed om den vurdering og at der derfor ikke skal bruges for mange kræfter på belysning/dokumentering heraf, men pointen skal stå klart.

Der blev spurgt til mulighederne for at lave scenarieberegninger på effekterne på iltsvind dels ved at ændre slusepraksis ved Virksund så Hjarbæk Fjord bliver fersk, dels ved etablering af en sluse ved Thyborøn, der kan styre saltvandsindstrømningen til Limfjorden.

Der var ikke bred interesse herfor i arbejdsgruppen. Sekretariatet og Anders Chr. Erichsen (ACE) påpegede, at sådanne tiltag vil ændre vandområdeplanernes typologi og dermed målsætningerne for de givne områder. Det var på den baggrund sekretariatets vurdering, at det ligger uden for de rammer Miljøstyrelsen har beskrevet for projektet og at beregninger derfor ikke kan finansieres af det bevilgede budget.

Sekretariatet tilføjede, at kystvandrådet ved den afsluttende rapportering har mulighed for at tilkendegive overfor miljøministeriet, at de finder at spørgsmålene bør analyseres/belyses nærmere

Der blev drøftet en række spørgsmål specielt i forhold til næringsstoffodynamik, iltsvind og muslinger. I den forbindelse konstaterede ACE, at det ikke er N-fikserende blågrønalger, der optræder i Hjarbæk Fjord. ACE understregede næringstilførslernes betydning for udbredelsen af iltsvind både i Hjarbæk Fjord og de øvrige områder. Specielt for Hjarbæk Fjord er det vurderingen, at det primært er de ny tilførsler (1-5 år), af N og P, der driver iltsvindet, men vi skal have og får en yderligere belysning af spørgsmålet om P's betydning, herunder også den interne belastning. ACE tilføjede, i forhold til spørgsmålet om saltholdigheder, lagdeling og iltsvind og sammenligninger med Ringkøbing Fjord, skal man være opmærksom på, at Ringkøbing Fjord er væsentligt mere vindeksponeret end Hjarbæk Fjord.

FG gør opmærksom på, at der tilsyneladende ikke ses en effekt på iltsvindets omfang af de reducerede klorofylkoncentrationer, og at der mangler en forklaring på dette.

FG foreslog desuden at modelkalibrering/validering bliver vurderet i teknikergruppen.

Endelig mindede Flemming om at MIKE modellen er gode til pædagogisk at visualisere dynamikken i fjorden og at det var oplagt at bruge dette på møder med kystvandrådet

Per Dolmer (PD) nævner i den sammenhæng AU's paper om muslingernes betydning.

c) Overgangen til ap2 v. Brian Kronvang

Der var ikke mange bemærkninger til det præsenterede, ud over opklarende spørgsmål og tilslutning til det præsenterede

Brian Kronvang (BK) foreslår mindre arbejdsgrupper lidt senere omkring både P og N. Resultaterne giver også et grundlag for at gå ud og inddrage lokal viden bl.a. omkring P og erosion (fx også Fødevarer og Landbrugs vandløbstema fra Envidan)

3. Indsatsprogram. Præsentation af beregningsmetode v/Kristoffer Piil

Der var tilslutning til den præsenterede beregningsmodel med en række forslag til indhentning af supplerende data fra bl.a. Seges, flere virkemidler og mulighed for en yderligere geografisk detaljering af vandløbsoplande.

De forskellige forslag søges indarbejdet og slides rundsendes til brug for supplerende kommentarer.

Forslag til supplerende data:

- Bioforgasning
- Dialog med Flemming om yderligere data fra Seges
- Emil: Indgår diverse former for procesvand? Vist nok ikke. Vi kan måske afdække atypiske forhold i lokal dialog

Input til beregningsmodel:

- Seges' virkemiddelvalg. Kan måske supplere, bl.a. med økonomi
- Det er vigtigt at kunne adskille Simested Å og skille Karup Å fra mindre vandløb i oplandet
- Virkemidler på omdrift udvides, majs til græs og roer fx

4. Tidsplan og arbejdsproces v/sekretariatet

- a) Evaluering af kystvandråd v/Morten Graversgaard

Punktet udskudt til senere møde

5. Orientering: Kystvandsrådsmøde 27. april v/sekretariatet

Sekretariatet vil på mødet i forhold til lokal inddragelse spørge til kystvandrådets synspunkter, forventninger og muligheder for at bidrage.

FG spurgte til hvordan teknikergruppens synspunkter og dialog formidles til kystvandrådet? Sekretariatet konstaterede, at emnet er meget relevant at tage op. I det konkrete tilfælde om saltholdigheder og slusepraksis/ny sluse, skal rådet naturligvis have kendskab til tilkendegivelser, samt teknikergruppens generelle vurdering. Efterfølgende har sekretariatet besluttet, at udarbejde en forretningsorden, der kort fastlægger principperne for teknikergruppens arbejde og formidlingen til kystvandrådet.